

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10 GROSZY

KRAKOWSKIE

10 GROSZY

GAZETA POPOŁUDNIOWA DLA WSZYSTKICH

Rok I

Kraków, Poniedziałek 21 Grudnia 1931 r.

Nr. 190

Pogłoski o zmianach w rządzie

W kołach politycznych opozycji krąży od kilku tygodni pogłoski o mającej nastąpić zmianie gabinetu. Mówią, iż głównym powodem zmian miałoby być znowu zagadnienia gospodarcze. W związku z udziałem ministra Piorackiego na onegdajszej konferencji na Zamku wspomniane koła polityczne widzą w ministrze Piorackim przyszłego szefa rządu, przy czym w nowym gabinecie miałyby zająć jeszcze inne zmiany personalne.

Jako ministra spraw zagr. wymieniają wiceministra pułkownika Becka; wiceministra Zaleski, według tych pogłosek, miałby objąć stanowisko ambasadora w Londynie. Minister Skarbu Jan Piłsudski miałby objąć tekę spraw dłużej po panu Michałowskim; zaś skarbu miałby objąć dyrektor departamentu w ministerstwie przemysłu i handlu p. Czesław Peche.

Na stanowisko ministra spraw wewn. wymieniają obecnego wice ministra spraw wojskowych gen. Składkowskiego oraz wiceministra spraw wewn. plk. Nakoniecznikoff - Klukowski.

O ile te wiadomości odpowiadają prawdzie wskażą najbliższe dni. Podnoszą między innymi, że podobno premier Prystor ma nad szarpnięte zdrowie, co również miałoby wpłynąć na konieczność zmian w gabinecie.

Echa zniszczenia wojennego w komisji Robót Publicznych

Wczoraj gmach Sejmu opustoszał z powodu feryj, obradowała jedynie sejmowa komisja robót publicznych, która w 1-em i 2-ym czytaniu przyjęła rządowy projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia o pomocy na budowę budynków zniszczonych wskutek działań wojennych.

Senat przyjął bez zmian uchwały podatkowe

Po południu o godz. 4-tej rozpoczął plenarne obrady Senat, który po krótkich dyskusjach przyjął bez zmian uchwaloną już przez Sejm nowelę do ustawy o podatku przemysłowym, o podatku od niekórych czynności rejentów, pisarzy hipotecznych i notariuszy.

Podczas wczorajszej debaty zabrał głos wiceminister skarbu Zawadzki, przedstawiając całościowo kształt zagadnień podatkowych Rządu oraz uzasadniając zgłoszone projekty podatkowe.

Dźwigasz na swoich barkach ciężki krzyż, kobieto!

WIADOMOŚCI KOBIECE
pragną ci przyjść z pomocą
Przeczytaj numer 15
„WIADOMOŚCI KOBIECYCH“
CENA 10 GR.

Wojska japońskie wyruszyły przeciw stu tysięcy zastępom Chińczyków

Okropne okrucieństwo chińskich bandytów

Ministerstwo Wojny Japonii cofnęło zakaz posuwania się wojsk japońskich na linię rzeki Ljaubo.

Według wiadomości japońskich poza linią kolei południowo - mandżurskiej zgromadzili Chińczycy 100 tysięcy wojsk regularnych i band.

Bandyci chińscy nadal dopuszczają się potwornych zbrodni.

Okolo 200 bandytów zdobyło stację na linii kolejowej południowo - mandżurskiej. Bandyci wobec związanego męskiego personelu dopuścili się zwierzęcych orgij z żonami i córkami więźniów, których następnie wymordowano.

Podobnie postąpiły bandy, które zdobyły i obłupiły parę wiossek na południe od Mukde

nu. Męska ludność została wymordowana z wyrafinowanym okrucieństwem. Po orgii zabijano również kobiety, znęcając się nad nimi w niezwykle sposób. Kilka kobiet bandyci pozostawili przy życiu i te uprowadzili z sobą. Policja japońska zdołała je odbić z rąk bandytów.

32 ofiary katastrofy kolejowej w Anglii

LONDYN, (ATE). — W nocy na sobotę wydarzyła się pod Pagenham (Anglia) poważna katastrofa kolejowa, która pociągnęła za sobą śmierć dwóch o-

sób, poza tem 30 osób odniosło rany. Pociąg osobowy zderzył się z wagonami cysternami, które były pozostawione na torze. Wagonów tych maszynista pociągu osobowego nie zauważył

z powodu gęstej mgły. Cztery wagony pociągu osobowego wykoleiły się i spadły z nasypu. Dwie osoby poniosły śmierć, a 30 doznało obrażeń.

Pożar wielkich składów w stolicy Brazylii

W czasie pożaru 60 osób uległo poparzeniu

LONDYN, (ATE). — Donoszą z Rio de Janeiro (Brazylja) o sponięciu w pobliżu miasta wiel-

kich składów. Pożar powstał wskutek krótkiego spięcia i rozszerzył się z przerażającą szybkością. Wśród obecnych pow-

stała parka. Oprócz składów towarowych spłonęło całkowicie parę budynków sąsiednich.

Król bandytów amerykańskich Diamond zamordowany

ALBANY (Stan Nowy Jork) (P.A.T.). Głośny bandyta Jack Diamond został zamordowany rano przez dwóch niewykrytych dotychczas sprawców, którzy wtargnęli do jego pokoju i zabili go kilkoma strzałami w głowę. Był to trzeci zabójstwo

życie Diamonda. Diamond liczył 36 lat.

Właścicielka hotelu, w którym zamordowany został Diamond, zeznała, iż sprosił on do siebie gości, prawdopodobnie by uczcić wyrok uniewinniający, który zapadł tegoż dnia. Nad ranem przybyło dwóch niezna-

nych osobników, którzy się zmieszali z gośćmi i dokonali morderstwa. Zwłoki bandyty noszą ślady kilku kul rewolwerowych dużego kalibru, które wystrzelone zostały z bliska w tył czaszki. Policja aresztowała żonę Diamonda i właścicielkę hotelu.

15 ofiar złodzieja-uwodziciela

Obawa kompromitacji zamyka usta okradzionym przez fordansera Dydyszkę paniom z towarzystwa

Niebywały skandal, wywołany przez fordansera „Oazy”, Ta deusza Dydyszkę (Marszałka Focha 6), nie przestaje nadal budzić zainteresowania. Jak już podawaliśmy, Dydyszko, „obtańcowując” znane damy z szanowanych domów, skutecznie namawiał je do odwiedzin w jego kawalerskiej garsonierze, gdzie dopuszczał się kradzieży kosztowności. W rezultacie sprawy fordansera zostały ujawnione i obecnie przebywa on

skandalów małżeńskich, a nawet tragedji. Znalazły się jednak dwie niewiasty, które nazwiska podały, bez obawy o skutki... Są to: Zofja Frisznerferg (Hortensja 4) i Alfreda Domańska (Niecała 8).

Okazuje się, że Dydyszko, mając po pewnym czasie wypelnioną

walizkę kosztownościami, wyjechał do Lwowa, postanawiając zdobyć gotówkę. Udało mu się nawiązać kontakt z artystą hiszpańskim del Adami, bawiącym na gościnnych występach we Lwowie. Złodziej, grając

rolę wielkiego pana, zmuszonego okolicznościami do wyprzedania rodzinnych klejnotów, sprzedał je artystcie po dość niskich cenach. Otrzymałszy wreszcie gotówkę, fordanser pozostał jeszcze przez

parę dni we Lwowie, spędzając noce w towarzystwie „kobietek” z lekkiego świata. Syt rozkoszy cielesnych wrócił do stolicy i uprawiał w dalszym ciągu nieczny proceder, by wreszcie zwiadać do Katowic, gdzie, jak wiadomo, został schwytany.

Dziwnym wydaje się, że Dydyszko umiał zawsze tak oczarować swą tancerkę, że ta „dobrowolnie”

przybywała do jego garsoniery, by tam uczyć się oddzielnie sztuki... tańca. Nie należy zapominać, że towarzyszką Dydyszki to przecież żony poważnych obywateli. Widocznie fordanser umiał

„działać” na zmysły swych dam. Wskazuje to jednak, że poziom moralny wśród tak zwanej „lepszej sfery” znacznie się obniżył.

SKRÓTY

W porcie Rouen (Francja) wybuchł pożar na statku naftowym, 600.000 litrów benzyny splonęło. Ze statku wydobyl się słup ognia wysokości 150 metrów. Z załogi statku zginęła 1 osoba. Straty wynoszą półtora miliona franków.

W związku z wykrytymi sprzeniewierzeniami, na szkodę zakładów karcia Paszczyńskiego zatrzymano wczoraj dalszych 5 osób z pośród pracowników. Sprzeniewierzenia sięgają 100 tysięcy zł.

Francuski lotnik Jean de Viscaya poniósł śmierć podczas próby ustanowienia rekordu światowego na lekkim hydroplanie. Viscaya w czasie swej kariery pobili 9 rekordów światowych.

Generalna Federacja Pracy urządziła w Paryżu uliczną manifestację na rzecz pokoju. Ze względu na burzliwe zachowanie się, policja rozproszyła manifestantów.

Izba Reprezentantów w Stanach Zjednoczonych 317 głosami przeciw 100 zatwierdziła t. zw. moratorium prezydenta Hoovera, odraczające spłatę długów wojennych.

Lotnik francuski Coupet zamierza na specjalnie zbudowanym samolocie wzbić się do wysokości 16 km., a więc już w obręb stratosfery.

Okropny wybuch na statku rybackim 15 osób załogi zginęło podczas wybuchu kotła

LONDYN, (ATE). — Angielski statek rybacki „Birdleness” został doszczętnie zniszczony wskutek eksplozji w porcie Thorshaven na wyspach Farøer. Zachodzi obawa, że cała załoga w liczbie 15 osób straciło życie. Powód eksplozji jest nieznaną. Statek wyruszył na wyprawę rybacką z portu Hull w dniu 6 grudnia.

Bójka w parlamencie Francji

PARYŻ, (P.A.T.). Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych miał miejsce niebywały incydent. Przy dyskusji nad bezrobociem, deputowany Brunet, obrażony na mówcę deput. Basseta uderzył go kilka razy pięścią w piersi. Wywołało to ogólny zamieszanie, gdyż z jednej i drugiej strony rzucili się posłowie na pomoc kolegom. Z trudem udało się rozłączyć przeciwników, lecz po przerwie bójka rozpoczęła się nanowo w kuluarach Izby, przy udziale kilku nowych zapasników. Dopiero woźnym i członkom kwestur udało się przywrócić porządek.

GIEŁDA

Obroty średnie, tendencja niejednołita. Urzędowy kurs dolara wyższy. Dolar 8.91 i jedna czwarta. Tendencja dla pożyczek państwowych i listów zastawnych mocniejsza. Obroty akcjami minimalne.

święta ida

cukier krzypi!

w 41-ytm dniu procesu przeciw postom z Centrolewu przemawiali adw. Nowodworski i Graliński obrońcy p. Pragiera i Bagińskiego

W INNEJ SALI

Rozprawę brzeską przeniesiono, wobec onegdajszego pożaru i zniszczenia instalacji ogrzewania centralnego, ra inną salę. Nowa sala rozpraw, choć mniejsza i wyglądem ustępuje dawnej sali balowej Pacy — jest wygodniejsza, bo każde słowo dochodzi do uszu słuchaczy.

Przemówienie adw. Nowodworskiego obrońcy p. Pragiera WSPOMNIENIE Z PRZED 25 LATY

Pierwszy rozpoczął przemówienie obrońca, jeden z obrońców Pragiera, adw. Nowodworski. Na początku wrócił do dawnych lat, gdy przed 25 laty, przedstawiciele adwokatury warszawskiej, zrzeszeni w nielegalnym podówczas kole obron politycznych, przed sądami Moskiewskimi, bronili bojowników walki z caratem.

ZJAWISKO TRAGICZNE

Gdy po latach wielu wzeszło słońce wolności, okazało się, że w tej wyzwolonej Polsce, przed polskim rządem, my, polscy adwokaci bronić musimy Polaków, oskarżonych o przestępstwo polityczne, mające rękoma na celu obalić rząd polski. Tu i ówdzie zgodzić się musimy z prokuratorem, że proces ten, jest zjawiskiem tragicznym, bo oskarżonymi o zamach są nie cudzoziemcy, nie ludzie obcy tej ziemi, lecz właśnie Polacy.

KTO SĄ OSKARŻENI?

Czyż to możliwe? Kto są ci ludzie, których się o zbrodnię pomawia? Są to wszystko działacze polityczni, przedstawiciele polskich stronnictw, byli i teci posłowie Sejmu, ludzie, którzy parokrotnie składali uroczyste ślubowanie poselskie, że będą rzetelnie pracować wyłącznie dla dobra państwa polskiego. W przeszłości ich nie znajdujemy nic, coby mogło wartości ich poniżyć.

PRZEJĘCI TROSKĄ O BYT POLSKI

— Ze wszystkich wyjaśnień

Falszywi kwestarze

— Łas pogwarze, jak to tak zwani „kwestarze” po mieście chadzają i nęb erają na „leżkę” cnych obywateli.
— Owo, gdy się ośmieli taki typek u kogoś pokazać, proszę mu natychmiast drogę wskazać do komisariatu.
Zas tu, z takim bułkiem kwestarzem — kanc arzem szybko się rozmówię.
— Ba, nawet locum za kradka nigdy nie odmówię!
Serwus.

oskarżonych, złożonych na rozprawie, w czasie których pan przewodniczący zaznaczał, że sąd daje wiarę tym wyjaśnieniom, wynika, że wszyscy, choć wzajemnie dzieliły ich różnice przekonań polityczno - społecznych, jeden mieli wspólny cel: przejść byli troską o byt Polski niepodległej.

ZŁY I DOBRY SYN OJCZYZNY

Obrońca w dłuższym wywodzie porusza stosunki naszego życia politycznego i mówi:

— Złym obywatelem państwa byłby ten, ktoby się złemu nie przeciwstawiał, — dobrym synem ojczyzny jest ten, kto w drodze legalnej, bez gwałtu i przemocy, kierował wszystkie siły swoje ku temu, by w Polsce prawo i Konstytucja nie były martwą literą, by każdy z nas w tej Ojczyźnie wyzwolonej mógł korzystać z obrony praw obywatelskich, bezpieczny o całość swego mienia, osoby i ogniska domowego, by jednym słowem — Ojczyzna nasza była rzeczywistością Rzeczpospolitą demokratyczną i praworządną.

O WYROK UNIEWINIAJĄCY

Przemówienie adwokata Nowodworskiego trwało z górą dwie godziny. Mowę swoją obrońca zakończył w ten sposób:

— Głęboko wierzę, że sąd w wyroku swym stwierdzi, że oskarżeni walczyli tylko o prawo, a walka o prawo i poszanowanie prawa, nigdy nie była i nie będzie karana, jako przestępstwo. Proszę o wyrok uniewinniający.

Przemówienie adw. Gralińskiego obrońcy p. Bagińskiego

Następnie po przerwie południowej rozpoczął przemawiać drugi obrońca, adw. Graliński. Broni on p. postą Bagińskiego.

SYTUACJA W R. 1925 — 1928

Adw. Graliński na wstępie omówił obszernie sytuację polityczną na przestrzeni od 26 do 28 roku i scharakteryzował następnie sytuację na terenie parlamentarnym, stwierdzając, że w tym czasie Centrolew w Sejmie rozporządzał największą ilością głosów i dla spraw zasadniczych umiał znaleźć większość.

CIAŁO

POROZUMIENIAWCZE

Tragiczne położenie, zdaniem mówcy, polegało na tem, że stronnictwo rządowe rozbiło pozytywną pracę parlamentu. Ażeby wywiązać się z obowiązku państwowego, stronnictwa środka i lewicy musiały pewne zagadnienia między sobą uzgodnić i w tym celu został powołany do życia Centrolew. Było to typowe ciało porozumiewawcze. W jego działaniu nie było nic niezgodnego z prawem.

KOMPROMISOWA LEWICA

— Lewica nigdy nie była tak kompromisowa, jak w latach 1926 — 28 — mówił adw. Graliński dalej, lecz rząd nie chciał współpracować z Sejmem. Nie zważając na to, Centrolew uchwałił budżet nawet w tym momencie, gdy pociągał ministra przed Trybunał Stanu. Świadczy to o stanowisku państwowym stronnictw Centrolewu.

CENTROLEW ODWOŁAŁ SIĘ DO NARODU

Po uchwaleniu budżetu w 30 r. Sejm nie został już zwołany, praca przeniesiona więc być musiała na teren pozaparlamentarny. Wychodząc z założenia, że ostateczna decyzja należy do narodu, Centrolew chciał się doń odwołać. Dlatego uświadamiał masę wyborców wciągając je do współodpowiedzialności za lo-

sy państwa. Akcja terenowa Centrolewu miała za cel powrót do parlamentu, a nie organizację rewolucji.

PRYZNALIBY SIĘ

— Wytwarza się nastrój, jakoby oskarżeni przygotowali zamach i każe im się przyznać. Oni przyznaliby się, gdyby zamach robili, ale tego nie było. Oni walczyli z systemem rządzie, lecz nie mieli zamiaru tego osiągać na drodze przewrotów.

BAGIŃSKI NIE NAWOŁYWAŁ

Wkońcu obrońca kreśli sylwetkę swego klienta postą Bagińskiego i stwierdza, że Bagiński nigdy nie nowoływał do nieplacenia podatków, o co się go oskarża.

Dziś, mimo niedzieli, dalszy ciąg procesu.

Jedna noc w „Cyrku“

Ferajna Kulawego. — Złoty Ząbek. — 15-letnia oblubienica „Bezpalczyka”. — „Nabić babie guza“.

Wreszcie najważniejszym organem jest „din-tojra”, której bezapelacyjne

wyroki wykonuje ferajna „Kulawego“.

Wyroki te niekiedy skazują na śmierć. A wtedy w jednym z ulków Warszawy pada ugodzony nożem „nigdzie niemeldowany” — mieszkaniec „cyrku” i rzadko kiedy władzom daje się natrafić na sprawców zbrodni. W najważniejszych sprawach zasiada w „din-tojrze” komisarz z „inteligencji”. Jego obecność w sądzie — oznacza

postępowanie w trybie „doraźnym“.

Ostatnio władze policyjne postanowiły rozbić tę działalność „władz” cirkowych. Zaaresztowano kilkunastu prowodyrów z „Kulawym” na czele. Między innymi w zamknięciu znalazł się krwawy opryszek Piasecki, o przezwisku

„Złoty Ząbek“.

Kołomański, z przezwiskiem „Chamka” i t. d.

„Cyrk” ma swoje piękne odruchy.

W pewnych chwilach, ta wuzta z wszelkich zdawałoby się ludzkich uczuć rzesza — zdumiewa szlachetnym odruchem, wręcz niezwykłą subtelną czynów. Przejawiło się to szczególnie z okazji jednego z najbardziej emocjonujących wydarzeń w domu noclegowym — tragicomicznego fragmentu życia „cyrkowców” — ślubu kolegi.

Było to przed rokiem. Sasiadzi po pryczy Siarkowskiego — wiedzieli już od kilku miesięcy, że towarzysz chodzi w konkursy. Przedmiotem jego westchnień — była

45-letnia panna - kucharka

z Nowolipek, o której mówiono, że ma 2.000 złotych posagu. Siarkowski był o 7 lat młodszy od panny młodej, nie grzeszył jednak urodą i brakowało mu kilku palców u ręki, które jeszcze za młodu obciął mu tramwaj. To też przezwisko miał „Bezpalczyk”.

I oto pewnego dnia w „cyrku” runęła wieść: „Bezpalczyk” się żeni.

Tegoż wieczora obradowała „żelazna pryczka”. Uchwalono, ażeby w uroczystości ślubu wzięła udział

cała brać „cyrkowa”, ze względu na szczególną popularność i szacunek, jakim cieszył się „Bezpalczyk”. Specjalna delegacja udała się do pana młodego, który wyraził swą wielką radość z tego powodu. Brać „cyrkowa” miała gromadnie stawić się w kościele.

Dopiero jednak zawrzało, gdy dowiedziano się, że „Bezpalczyk” ma zmartwienie, bo państwo, u których służy panna młoda, odmówili pozwolenia na ślub w ich mieszkaniu.

Tego dnia „Bezpalczyk” smutny i strapiony siedział na pryczy. Tymczasem brać cyrkowa wyrażała głośno swoje oburzenie z powodu stanowiska „czupiradła”, które nie pozwoliło na wesela w kuchni.

Niektórzy proponowali swoje usługi Bezpalczykowi, w sensie „nabić a babie guza”, inni znów krzyczeli, że cała brać cyrkowa przyjdzie do kuchni „niech wtedy wylewa”. Ale były to mrzonki. Tymczasem obradowała „żelazna pryczka”. Wyniesiono doniosłą uchwałę, a mianowicie, ażeby ślub i wesela odbyły się... w „Cyrku“

Ryszard Ross.

Wesoły Kącik

APELACJA

Wpadł mi niedawno w ręce ciekawy dokument. Była to skarga apelacyjna pewnej niewiasty, którą Sąd Grodzki za rozsiewanie plotek o sąsiadce skazał na pięć dni aresztu. Przytaczam treść tego dokumentu: Do Sądu Okręgowego w... oskarżonej...

Apelacja

Od wyroku Sądu Grodzkiego w... odwołuję się z przyczyn następujących:

Oskarżycielka twierdzi, że ja jej reputację psulam. To jest kłamstwo.

Sąsiadka byłam dobra i nie raz się oskarżycielce przysłużyłam.

Jak cztery lata temu zasłabła i akuszerki nie było, to jej dzieciaka odebrałam. A ona mi za to niewdzięcznością płaci.

Po całej kamienicy pyskuje, że ja jej dzieciakowi przy odbiorze tak szyje naciągnęłam, że mu teraz głowa jak na kiszce wisi. Ona lże jak pies, bo dzieciak już na świat z długą szyją przyszedł.

Mnie do sądu skarży, a sama jak może, tak mi dokucza. Zeszłego roku, kiedy mi doktor nasiadówki kazał robić, ona mi poradziła, że lepiej będzie jak esencji octowej do nasiadówki doleję. Myślałam, że to życliwa rada sąsiadka i dołałam. Dwa tygodnie potem ani usiąść, ani położyć nie mogłam.

Tego wszystkiego jej mało. Jeszcze mnie po sądach taszczy, choć nic a nic winna nie jestem. Jeżeli co o niej innym sąsiadom opowiadałam, to tylko szczerą prawdę, żeby w kamienicy do zgorzenia nie dopuścić.

Bo ona choć świętą udaje, taka nie jest, co Wysoki Sąd po jej oczach, po cerze i po chodzie poznać może.

Więcej ona ma chłopów na sumieniu, niż ja włosów na głowie. Wystarczy męskie spodnie na podwórzu wywiesić, żeby się w niej grzechy obudziły.

A jak która inna ma powodzenie, to ją choroba trzęsie. Kiedy za mną raz wszedł do bramy jeden wojskowy, to ona, niby dla śmiechu, takiego krzyku narobiła, że się chłop zląkł i uciekł. Wielką mi krzywdę przez to wyrządziła, bo może akurat z tem wojskowym szczęście mi było pisane.

A ja jej nigdy krzywdy nie zrobiłam, tylko kłedy zauważałam, że do niej młody chłopak dzień w dzień chodzi, powiedziałam sąsiadom, że to zgorzenie, żeby stara baba młodego człowieka do siebie ciągnęła.

Ona się w Sadzie Grodzkim tłumaczyła, że to niby jej brat. Eże. Daj mi Boże, żebym takich braci z tuzin miała.

Z powyższego wynika, że nie a nie winna nie jestem i dlatego proszę o uchylenie wyroku Sądu Grodzkiego“.

Przepisał: Napoleon Sadek

Gwarancja szczęśliwego i spokojnego życia

Zasilaj organizm odpowiednimi pokarmami

Aby odżywianie było prawidłowe, należy dostarczać organizmowi pokarmów, złożonych z odpowiednio dobranych składników, jakich on najwięcej potrzebuje.

Najważniejszymi składnikami dla życia ustrojów są: białko, tłuszcz, węglowodany i witaminy. Prócz tego organizm musi pochłaniać odpowiednią ilość wody, kwasów i soli, jak wapień, fosfor i żelazo.

Jednym z głównych czynników odżywczych jest białko. Białko mięsne można zastąpić mlekiem, serem, jajami.

Drużą ważną podstawą odżywiania się są witaminy. Znajdują się one przeważnie w surowych owocach (zwłaszcza w skórkach owoców), w łuskach zboża, w jarzynach (grochu, pomidorach), w niegotowanym mleku, w żółtku jaja, w świeżym serze. Część witamin po przygotowaniu ulega rozkładowi

wi z wyjątkiem kwaśnych owoców i niektórych jarzyn. Dlatego też trzeba starać się, o ile możliwości, spożywać jak najwięcej surowizny (np. surowe owoce, sałata, pomidory, orzechy, surowe mleko), pamiętając jednak o tym, by te produkty były należycie oczyszczone dla zabezpieczenia przed zarazkami.

Przy higienicznym odżywianiu nie tylko trzeba brać pod uwagę ilość, lecz także i jakość pokarmów spożywanych. Nie można się żywić samym mięsem lub samymi jarzynami, czy tylko nabiałem. Stwierdzono, że można odżywiać się bardzo obficie, a mimo to ciężko chorować, jeżeli w danych pokarmach będzie brakowało pewnych składników odżywczych.

Ważnym warunkiem prawidłowego odżywiania jest stosowanie pokarmów twardych, jak orzechy, keksy, których żucie pobudza wydzielanie się śliny i

soku żołądkowego oraz utrzymuje zęby i dziąsła w dobrym stanie. Wogóle potrawy spożywane należy starannie przeżuwać, unikając pośpiesznego przełykania całych kawałków. Niedostateczne bowiem używanie zębów i szczęk bywa powodem psucia się zębów i wpływa na słabe wydzielanie się śliny, co przeszkadza w trawieniu. Dziś wielu ludzi grzeszy zbytnim pośpiechem przy codziennym odżywianiu się i w ten sposób szkodzi swemu zdrowiu.

Przy racjonalnym odżywianiu się należy unikać potraw ostrych i pieprznych, gdyż te pobudzają silnie pragnienie i przez to zmuszają organizm do przyjmowania nadmiernej ilości wody, co sprawia szkodę zdrowiu. Woda jest głównym składnikiem naszego ciała i krwi, stanowi bowiem dwie trzecie wagi ciała. To też codzienne spożycie pewnej ilości wody jest konieczne dla organizmu, nie trzeba jednak jej nadużywać. Przeciętnie ilość wody pochłanianej co dzień przez zdrowy organizm, wynosi 6 szklanek. Nadmierne picie wody jest szkodliwe tylko dla ludzi chorych na serce lub nerki.

Kolację należy spożywać na 3—4 godziny przed snem i powinna ona się składać z lżejszych potraw. Nie trzeba wówczas jeść mięsa, śledzi, ostrych serów i t. p. ciężko strawnych pokarmów, zadaje się bowiem przez to większą pracę żołądkowi, co utrudnia należyty wypoczynek organizmu.

Należy w granicach możliwości, uregulować odżywianie w ten sposób, żeby jadać najwyżej trzy razy dziennie, mięsa najlepiej używać tylko raz na dzień, poza tem spożywać dużo jarzyn, nieco owoców, wogóle dobierać najbardziej odżywcze składniki. Ostrych zakąsek, czarnej kawy, alkoholów, należy unikać, a przynajmniej używać ich rzadko i w ograniczonej ilości.

Zastosowanie wyżej wymienionych wskazówek, da gwarancję człowiekowi uniknięcia chorób przewodu pokarmowego.

Dr. J. Świtalska.

Czy pamiętacie o ubranku dziecka na święta?

Czy Pani pomyślała już, jak ubierze swoje maleństwo na święta?

Proszę Panią, oto podajemy model ubranek dziecięcych.

A więc dla chłopczyka — jest to ubranko jednolite, zapinane z przodu na guziczki. Z tyłu majteczki mają zapięcie w pasie. Zapięcie to jest zamaskowane paseczkiem jedwabnym, wiązany na zwykły węzeł. Przy szyjce fryzka albo w kolorze paska, lub też biała. Ubranko to uszyte z welwetu, flory lub flaneli nadaje się dla 2—3-letnich młodzieńców.

Dla dziewczuski ładnie będzie

wyglądała sukieneczka z flory. Wykończona przy wycięciu i rękawach aksamitką. Staniczek dość obcisły, zakończony jest kłopotową falbanką. Spódniczka kłopotowa.

Wreszcie trzeci model — to fartuszek. Niezbędny w święta, gdy dzieci, jedząc różne przysmaki, brudzą ubranka. Fartuszek ten zapina się na karczku na guziczki, a od boków przyszyte szarfki wiążemy w kokardę z tyłu. Ładnie będzie wyglądał zrobiony z białego płótna i wyhaftowany jakimś ładnym kolorem.

M. K.

Chorzy na płuca

TYSIĄCE JUŻ WYLECZONYCH

Zadajcie natychmiast książki, omawiające moją NOWĄ SZTUKĘ ODŻYWIANIA

które już wielu uratowała. Może być stosowana przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania chorób, nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia uleca chorobę.

Powagi

na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania, tem wyniki są lepsze.

ZUPEŁNIE DARMO

otrzymacie moją książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe. Ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko

10.000 EGZEMPLARZY

przeło napiszcie natychmiast, abyście się stałi również szczęśliwymi odbiorcami

GEORG FULGNER Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, Oddział 561.

Z ekranu na ekran

Atlantici: „Jej Ekscelencja Miłość” — Majestici: „Igranie z miłością” — Apollo: „Nad ranem”

Do „Atlantici” zawitała „Jej Ekscelencja Miłość” w pełni kras promiennego filmu „Sfinks”, reżyserowanego przez takiego wytrawnego mistrza, jak Joe May. Z mnóstwa wrażeń, splatających się w rozkoszną całość, wysuwa się na pierwszy plan postać głównej bohaterki filmu — urodzajnej Anny Belli, popularnie — „Anetki”. To niewątpliwie europejska Janet Gaynor. Europejska — to znaczy: mniej może bezpośrednia, ale właśnie dzięki tej drobnej przyprawie pikanterji, tem... smaczniejsza. To przedewszystkiem ma wspólnego ze swą amerykańską koleżanką, że nie jest piękna w utartym znaczeniu. Nie ładna. Ma, jak Janetka, rysy nieregularne, jak ona nieco mongolskie policzki, i wręcz brzydki nos (Janetka ma śmieszny „kuriosek”, Anetka — jakiś szeroki, spłaszczony). A jednak obie mogą się podobać więcej, niż najpiękniejsze (z punktu widzenia regularności rysów) lale. Obie mają bowiem nieodparty czar w spojrzeniu i uśmiechu. U Janet-

ki jest bardziej dziewczęcy, u Anetki — bardziej... kobiecy.

Jak Anna Bella umie grać, przekonaliśmy się już w takich arcyfilmach, jak „Miljon” i „Oblawa w Paryżu”. Ale w obecnym — jest bodaj jeszcze wspanialsza. Dlatego może, że tym razem ma rolę, wysuwając ją na pierwszy plan. Już mówiliśmy o jej spojrzeniu i uśmiechu. Umie niemi podbijać serca, burzyć krew, radować i smucić. Dziwny czar w tych ruszających oczach, dziwny urok w syrenim uśmiechu. Mamy stanowczo okres brzydkich piękności — wielkich aktorek w kinematografji. Bo przecież oprócz wspomnianych Janetki i Anetki, mamy jeszcze Szwedkę Sydney z „Wielkomięjskich ulic” („Sty’o wy”), o której już była mowa oraz Helenę Chandler z „Nad ranem”, o której będzie jeszcze mowa poniżej.

Wracając do filmu „Atlantici”, dodajemy, że Anna Bella jest tu córką fryzjera (byłego magika zonglera), pomagając ojcu pracować w neonym barze. Jej nieodpar-

ty wabik ściga mnóstwo bywałców baru. Każdy jej pożąda i ofiaruje nawet pokaźne... sumy, ale Anetka nie chce pieniędzy, naley może tylko temu, kto wzbudzi w niej miłość i zechce ją poślubić. Znalazł się taki wreszcie. Młody, przystojny, bogaty, pracujący w fabryce, należącej do jego rodziny. Rodzina, oczywiście, sprzeciwiła się małżeństwu i, żal się Boże, — „barówka”. Młodzieniec ma narazie stanowisko skromne i mało płatne, choć dzięki swym zdolnościom jest duszą fabryki. Domaga się stanowiska dyrektora generalnego i trzydziestu tysięcy franków pensji miesięcznej. Owszem, dostanie to wszystko, o ile zerwie z „barówką”. I... godzi się na to. Ale „Jej Ekscelencja Miłość” musi odnieść zwycięstwo, choć po ciężkiej walce. Ciężkiej, ale nie nużącej. Przeciwnie. Umiano ją urozmaicić takimi perełkami humoru charakterystycznego i sytuacyjnego, że można „poc” ze śmiechu. To właśnie wielka sztuka Joe May. Niby dramat — a cały czas śmiech. Niby farsa — a z leką. Wspomnieliśmy wreszcie należy, że rolę ojc Anetki gra niezrównany kom. Prince, znany jeszcze z kina przedwojennego, niegdyś rywal niezapomnianego Maksa Lindera. Jest — przepyszny, jak i cały film „Sfinks”.

Film „Majestieu” to także „Igranie z miłością” tak ujmującej pary aktorskiej, jak Henri Garat i Alice Cocea. O tej artystce już pisaliśmy podczas wyświetlania świetnego filmu „Sfinks” p. t. „Jaki papa — taki syn”. Jest typową paryżanką (choć Rumunką z pochodzenia). Przepojona do szpiku kości kobiecością w większej może jeszcze mierze, niż Garat — męskością. Bo Garat jest... blondynem, a większość kobiet twierdzi, że prawdziwie męski może być tylko „wysoki brunet”. A jednak śliczna z nich para! I pełne wdzięku to ich „Igranie z miłością”, bardzo zgrabnie zmagstrowane przez wytwórnictwo „Paramount”. (O wiele gorzej „zmagstrował” napisy ktoś, widać, niewprawny: wyskakują stale za wcześniej i są dość niezręcznie tłumaczone).

Trzeci „Igranie z miłością” mamy w kinie „Apollo”, w bardzo interesującym filmie wytwórni „Metro - Goldwyn - Mayer”, nazwanym niedźwiedźnie „Nad ranem”, skoro można było tytuł oryginalny („Daybreak”) przetłumaczyć o wiele ładniej, np. „O świcie”, albo „O brzasku”. Film z pewnością będzie miał szalone powodzenie. Wystarczy powiedzieć, że główną rolę gra w nim dawno niewidziany Ramon Novarro. Niewątpliwie więc „ramo-

nomanki” — a imię ich legion — przypuszcza szturm do kina „Apollo”. Niewiadomo tylko, czy będą zadowolone „zewnątrznie”, bo Ramon teraz ma wąski i nieco jakby przytyły na twarzy. Trochę mu z tem gorzej; za to gra będz zorzutu, a że scenarjusz ma dobry i partnerkę jeszcze lepszą, czegoś potrzeba więcej!

O tej partnerce, którą oglądamy, bodaj po raz pierwszy, warto rzec parę słów. Nazywa się Helena Chandler. Warto jej nazwisko zapamiętać. Będziemy je spotykali nieraz. Ktoś ją nazwał „Gretką Garbo dla biednych”. Rzeczywiście jest zewnątrznie jakby brzydszem i gorszem wydaniem „szwedzkiej strzygi”. Ale gra znakomicie. Z całym szacunkiem musimy się wyrazić o jej grze. Odtworza dziewczętko, zarabiając ciężką pracę. Piękny porucznik zawrócił jej w głowę, uwiódł i „nad ranem” wsunął do ręki... grubą banknot. Tem ją zraził do siebie, ale zarazem... wskazał drogę... do pieniędzy. Krótkie streszczenie nie zdola uwydatnić mnóstwa zalet filmu. Wada tylko jedna — scena w ogródku wieńskim jest żywcem „machniętą” z pierwszej, europejskiej, edycji „Czaru walca”. Poza tem reżyserowi Feyderowi — brawo!

Wszystkie te filmy, które omówiliśmy, są dostępne w kinach: „Atlantici” w kinie „Atlantici”, „Igranie z miłością” w kinie „Apollo”, „Nad ranem” w kinie „Metro - Goldwyn - Mayer”.

KRONIKA KRAKOWA

Niedziela: św. Teofila.
Poniedziałek: św. Tomasza.
Wschód słońca o g. 7:38 zachód o g. 15.25

Stan pogody:

Naogół chmurno z rozporządzeniami w ciągu dnia, nocą i rankiem silniejszy mróz. W ciągu dnia umiarkowane, słabe wiatry północno-zachodnie lub cisza.

Przewidywania astrologiczne.

Wpływy bardzo dodatnie obiecują sukcesy w sprawach finansowych (z wyjątkiem godziny 17-ej) i handlowych. Wykorzystać dzień dzisiejszy dla zamierzeń natury osobistej, oraz spraw sercowych.

Niedziela.

Teatr miejski: popoł. „Ulica”
wiecz: „Prostu truten”.

Apollo: „Pod kuratela”.
Bagatela: „Bicz Boży”.
Słońce: „Jeden na trzech”.
Satuka: „Pan Cytryn z Pomeranii”.
Świt: „Cyrk”.
Światowid: Nieczynne.
Uciecha: „Ulice wielkomiejskie”.
Warszawa: „Tajemnica Limuzyny”
(Harry Piel).

Radjo (Niedziela)

G. 9.30 Nabożeństwo 10.14 Program 10.15 Płyty 11.58 Sygnał czasu, hejnał; 12.10 — 14.40 Transmisje z Warszawy, 14.40 „Znaczenie organizacji dla życia gospodarczego wsi” 15—16.20 Transmisje z Warszawy, 16.20 i 16.55 Płyty, 16.40 Odczyt 17.15—19 Transmisje z Warszawy 18 Rozmaitości, 19.15 Odczyt 19.30 Program 19.40 Słuchawisko 20.15—24 Transmisje z Warszawy.

Dyżur dzienny i nocny aptek:

Rynek 43, Gertrudy 1, Krowoderska 74, Konopnickiej 3, Krakowska 9. Brodzińskiego 1.
Dyżur dzienny: Rynek 22, Florjańska 15, Karmelicka 23, Aleja 29 listop. 5, Dział 76.

Choroby zakaźne w Krakowie.

zgłoszone w czasie od 13 do 19 grudnia 1931 r.: szkarlatyna 9, dyfterja 10, tyfus brzuszny 2, róża 1, odra 25, meningitis epidemica 1, heine-medina 1.

Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych.

Z inicjatywy Sekcji dożywiania dzieci przy Miejskim Komitecie do spraw bezrobocia zawiązał się Komitet gwiazdkowy pod przewodnictwem p. Wojewodziny Kwaśniewskiej. Komunikuje on, iż 1) dnia 23 bm. we środę, we wszystkich ośrodkach dożywiania dzieci dostaną deputaty żywnościowe, jako ekwiwalent za przerwę świąteczną. 2) Two Przyj. Dzieci urząda w okresie tygodnia świątecznego zbiórki przy choince w Rynku Gł. pod hasłem: „W dniach rodzinnego święta pamiętajmy o dzieciach, którym bezrobotni rodzice nie są w stanie sprawić gwiazdki”. Innych zbiórek na ten cel nie przeprowadza tak Komitet Miejski do spraw bezrobocia, jakoteż Sekcja dożywiania dzieci.

Nagle zastabnięcie aresztanta.

W Wydziale śledczym przy ul. Kanoniczej, przytrzymano 29-letniego Zygmunta Huperta, zamieszkałego przy ul. Wielickiej 10, jako poszukiwanego przez gazetę śledczą. Ponieważ aresztowany dostał nagle krwotoku płucnego, wezwane pogotowie ratunkowe przewiozło go do szpitala św. Łazarza, na oddział chorób zakaźnych.

Kasiarze w ucieczce strzelali do posterunkowego.

Posterunkowy patrolujący nad ranem w ul. Zduńskiej w Dębniakach, natknął się przed parkanem miejskiego parku samochodowego przy ul. Barskiej 12, od strony ul. Konopnickiej, na jakiegoś osobnika. W chwili, gdy posterunkowy mniemając, że to jest dozorca parkowy zbliżył się do niego, osobnik ów przeskoczywszy parkan zaczął uciekać. Posterunkowy przeskoczył również parkan i ujrzał drugiego jeszcze osobnika, który również dawał drapaka. Obaj opryski przedostali się

przez przygotowany uprzednio otwór w parkanie na ulicę Barską i uciekając przez ul. Puławskiego biegli w stronę Skał Twardowskiego.

Posterunkowy ścigając opryszków, wezwał ich do zatrzymania się, poczem dał w ich stronę strzał z rewolweru. Bandyci strzelili wtedy 3 razy do posterunkowego, lecz na szczęście chybili, poczem znikli w gęstej mgie nad Wisłą.

Zawiadomiony telefonicznie o zajściu II-gi komisariat, wysłał w stronę Skał Twardowskiego

patrol złożony z 4-rech szeregowych, który się jednak na bandytów nie natknął.

Po zbadaniu następnie przez policję miejsca zajścia, okazało się, że bandyci włamali się do biur miejskiego parku samochodowego, gdzie próbowali rozpruć kasę ogniotrwałą, której prawy bok uszkodzili. W kasie znajdowała się gotówka 6.800 zł. której jednak spłoszeni przez dzielnego posterunkowego nie zdołali zabrać.

Za zbiegłymi kasiarzami wdrożono pościg.

Wielka obława policyjna.

Policja krakowska przeprowadziła na terenie miasta wielką obławę, przy udziale służby mundurowej i śledczej, celem zapobiegania kradzieżom przedświątecznych wzmagającym się

zwykle w tym czasie, jak również i w celu przytrzymania elementu przestępczego, miejscowego jak i napływowego.

W wyniku obławy doprowa-

dzono do Komisariatów PP. 170 osób, z których za udowodnione im przestępstwa, przytrzymano 92 osób, resztę po stwierdzeniu tożsamości zwolniono.

Schwytnie poszukiwanego włamywacza kasowego.

Wywiadowcy policji śledczej udali się do Ludwinowa i tu wszedłszy do mieszkania znanego oszusta i złodzieja Popiela, zastali tam poszukiwanego włamywacza kasowego, który dnia 17 bm. w towarzystwie ujętych już przez policję Konarskiego i

Kołodzieja usiłował włamać się do urzędu pocztowego przy ul. Podwale, a ścigany na ul. Studenckiej przez wywiadowcę Curyłę, zbiegł.

W mieszkaniu schwytno również drugiego gościa Tadeusza

Kisielewskiego, znanego złodzieja, zamieszkałego przy ul. Jabłonowskich, który przyszedł w odwiedziny do swego przyjaciela Popiela.

Przy Dragoszu znaleziono rewolwer marki F.N. kaliber 7.65.

Ruch autobusowy podjęty będzie wkrótce.

Wstrzymanie ruchu autobusowego na terenie całego województwa krakowskiego dało się bardzo dotkliwie odczuć ludności i kupcom, zwłaszcza w miejscowościach położonych zdala od linii kolejowych. Straty stąd powstałe są olbrzymie.

By sprawę ruszyć z martwego punktu, wyjechała z Krakowa do Warszawy delegacja Polskiego

Związku Turystycznego i Związku Przedsiębiorców Autobusowych i udała się do p. ministra Norwid-Neugebauera, który przyjął delegację przychylnie. Wszczęte pertraktacje mają wkrótce dojść do korzystnych rezultatów, gdyż władze uznają trudności, na jakie natrafia ruch autobusowy.

W każdym razie mało jest

prawdopodobieństwa by udało się linie autobusowe uruchomić przed świętami. Natomiast są wszelkie dane, że można to będzie uskutecznić już przed nowym rokiem.

Trudności polegają na dostosowaniu ulg dla przemysłu autobusowego w ramach ustawy i dlatego sprawa przeciągnie się jeszcze kilka dni.

ZYWE RYBY

w wielkim wyborze, specjalność: Karpie tuczone oraz wszelkie inne gatunki ryb poleca:

I. BECK, Kraków, SZCZEPAŃSKA 3 w podw., telefon 158-94. Wielki wybór ryb różnych gatunków

Z krakowskiej wystawy wnętr.

Pomimo ogólnego kryzysu okazuje się jednak, że zainteresowanie eksponatami na krakowskiej Wystawie Wnętrz objawia się w realnej formie zakupów i transakcji nawiązanych z wystawcami. Wystawę zwiedziło dotąd około 1000 osób. Spodziewać się należy, że frekwencja ta zwiększy się jeszcze w okresie przedświątecznym, wystawa bowiem prócz eksponatów luksusowych, posiada olbrzymią ilość drobiazgów przemysłu artystycznego.

Wystawa otwarta jest od g. 10-tej do 1 i od 3 do 7 w niedzielę i święta bez przerwy, a niskie wstępy umożliwiają każdemu zwiedzenie tych naprawdę interesujących eksponatów.

Odzyskała skradzione przedmioty.

Szczęście w nieszczęściu miała p. Antonina Wolakowa zam. przy ul. św. Benedykta 9, do której mieszkania włamano się i skradziono garderobę wartości 300 złotych. Policja wysłedziła złodzieja w osobie 21-letniego Romana Bobka, zam. przy ul. Płaszowskiej 114 i odebrała w całości skradzioną garderobę.

Okradzona straganiarka.

Ze straganu Sali Tigeltuch w Rynku Podgórkim skradziono w czasie targu 6 tuzinów pączoch dzieciennych wartości 50 zł.

Czyj złoty zegarek?

Flisarski Jan, kierownik Cukierni Noworołskiego w Sukienkach zgłosił do policji, że przed miesiącem nieznaną kobietą zgubiła w tej cukierni damski zegarek złoty z czarną jedwabną tasiemką, po odbiór którego nikt się dotychczas nie zgłosił.

Okazja tylko na Gwiazdkę!

Ceny niższe o 35%! NA RATY!

Pierwszorzędna i Wykwintna Konfekcja Damska i Męska

Palta zimowo na watalinie od	zł. 100.—
Płaszcz damskie od	75.—
Raglany od	60.—
Ubrania męskie	70.—
Obuwie od	17.—
i t. d.	

J. i S. EMMER, Kraków, ul. Florjańska 43.

„PARISIENNE”

NAJTANIEJ kupisz wszelkie kosmetyki i perfumy

Kraków, pl. Szczepański 2. TELEFON Nr. 140-23

Czytajcie i rozpowszechniajcie Ostatnie Wiadomości Krakowskie.

NAJTANIEJ, NAJLEPIEJ KUPISZ WSZELKI SPRZĘT RADJOWY i APARATY TYLKO W FIRMIE „RADJOŚWIAT” Kraków, ul. Florjańska 3. Telef. 107-34.

600 KOSZUL MĘSKICH marki „Tetra” oraz inne doborowe gatunki zamiast 18 zł. 10.80 JULIUSZ NACHT Kraków Stradom 5

Ceny drzewek wigilijnych. Magistrat ustanawia następujące ceny za drzewko do 1 m. wysokości od 0.50 gr.—1.00 zł. od 1 do 2 m. od 1.00—2.50, od 2—3 m. od 2.50—4.00, ponad 3 m. od 4.00—5.00 zł. Winni żądania lub pobierania cen wyższych będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności karnej. Zarazem Magistrat podaje do wiadomości, że sprzedaż choinek odbywa się w Rynku Głównym, Rynku kleparskim, Rynku dębnickim oraz w Podgórzu w Rynku.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródka 2. — Telefon 104-82 (od godz. 8 — 11 w poł.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz mm: 50 gr. Drobne 30 groszy za wyraz. Prenumerata miesięczna zł. 3 wraz z odnośnikiem do domu.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródka 2